

Układacz nawierzchni drogowych

711606

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Monter nawierzchni ma za zadanie prowadzić dozór nad stanem nawierzchni dróg, podtorza, budowli inżynierskich i innych urządzeń drogowych; wykonywać odnowę dróg.

Podstawowe zadania na tym stanowisku to:

utrzymanie dróg w granicach ustanowionych norm i warunków technicznych,
zapewnienie odpowiednio długich okresów pracy wszystkich elementów nawierzchni,
zapobieganie powstawaniu usterek poprzez bieżącą konserwację,
usuwanie przyczyn wszelkich niesprawności drogi.

Zadania powyższe monter wykonuje poprzez naprawy bieżące, główne i konserwację. Naprawy bieżące budowli inżynierskich polegają na usuwaniu istniejących odkształceń, wykonywaniu drobnych napraw, wymianie małych elementów budowli oraz na częściowej wymianie zużytych lub uszkodzonych większych elementów budowli.

Obowiązki swoje monter wykonuje poprzez:

budowanie nawierzchni: układanie kostki przy użyciu często dość prostych przyrządów, takich jak sznurek, poziomnica, przykładnica; zalewanie asfaltu czy betonu - korzysta wówczas z większych maszyn, np. koparki, betoniarki,

konserwacje - pokrywanie nawierzchni warstwami ochronnymi, czyszczenie, polerowanie ułożonych dróg. W tych pracach wykorzystywane są również inne urządzenia, na przykład szlifierki czy wiertarki.

Praca montera jest typowo produkcyjnym zajęciem i wiąże się z budowaniem, wytwarzaniem nawierzchni zarówno drogowych jak i kolejowych. Jest to działalność z dziedziny transportu oraz budownictwa.

Czynności montera mają charakter manualny i ruchowy, dominują wśród nich: chodzenie, stanie, podnoszenie i przenoszenie, sięganie i podawanie. Przy pracach zaliczanych do średnio ciężkich wykorzystywane są zarówno narzędzia ręczne nieprecyzyjne, tj.: młotek, wiertarka ręczna, jak i maszyny i urządzenia zautomatyzowane i zrobotyzowane, a także urządzenia kontrolno-pomiarowe.

Środowisko pracy

materiałne środowisko pracy

Praca montera odbywa się na wolnym powietrzu. W związku z tym istnieje uciążliwość

wynikająca z narażenia na zmienne warunki pogodowe: żar słoneczny, mróz, deszcz, wiatr, wysoka lub niska temperatura.

W zawodzie tym istnieje dość duże ryzyko wypadku. Wynika to z faktu, że prace drogowe prowadzone są przeważnie bez wyłączania drogi z ruchu, z zamknięciem jedynie dla pojazdów remontowanego pasa drogi lub ograniczeniem prędkości dla użytkowników (np. w przypadku remontu torowiska).

Inne zagrożenia na tym stanowisku to hałas (i wynikające z tego uszkodzenia słuchu), drgania, pyły i gazy unoszące się w powietrzu podczas układania nawierzchni. Wynikające stąd choroby to np. zatrucia substancjami chemicznymi czy pylica płuc, która nie jest zaliczona do grupy chorób zawodowych.

warunki społeczne

Praca montera ma zasadniczo charakter indywidualny w zakresie przydzielonego mu odcinka robót. Wykonawca w czasie pracy ma jednak również kontakt z innymi ludźmi: współpracuje przy większych robotach, korzysta z pomocy kolegów przy cięższych pracach wymagających zbiorowego wysiłku (przenoszenie ciężkich elementów nawierzchni, materiałów budowlanych). Istotna jest tu szczególnie umiejętność współpracy i organizacji stanowisk pracy grupowej.

warunki organizacyjne

Monter pracuje od 6 do 9 godzin dziennie. Godziny te z reguły są stałe, ale w przypadku pilnych prac bądź sprzyjających warunków pogodowych są wydłużone nawet do 10 - 12 godzin dziennie. Całodobowe roboty zdarzają się jednak dość rzadko i wiążą się z koniecznością maksymalnego skrócenia okresu wyłączania drogi z ruchu.

Mimo iż czynności na opisywanym stanowisku pracy są zrutynizowane, są one ściśle nadzorowane i każdy ukończony odcinek robót jest przekazywany komisyjnie.

Monter nawierzchni odpowiada za przydzielony mu odcinek robót, jak również powierzony mu w związku z tym sprzęt i urządzenia.

Wymagania psychologiczne

Najistotniejsze cechy pracy montera to dokładność i skrupulatność. To predyspozycje wymiennie wpływają na efekt pracy. Inne sprawności sensomotoryczne, ważne na tym stanowisku, to: ostrość wzroku, rozróżnianie barw, widzenie stereoskopowe (tzn. widzenie głębi umożliwiające ocenę odległości), widzenie o zmroku, ostrość słuchu, koordynacja wzrokowo-słuchowa, zręczność rąk i palców.

Drogi budowane są również na dużych wysokościach i dlatego istotny jest u wykonawcy zmysł równowagi i brak lęku wysokości.

Ponieważ prace nawierzchniowe bywają często monotonne, wymagana jest na tym stanowisku wytrwałość i cierpliwość.

Umiejętności techniczne oraz pomysłowość techniczna są również cenne w tym zawodzie. Pozwala to na stosowanie nowych technik budowy dróg, jak również wykonywania ich z nowych, lepszych materiałów.

Praca montera znajduje się w dziedzinie zawodów technicznych, a więc kandydaci na to stanowisko powinni interesować się poniższymi przedmiotami: matematyka, fizyka jak również rysunek techniczny, geometria wykreślna.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Pracę montera zalicza się do robót ciężkich. Dlatego szczególnie mile widziani są młodzi mężczyźni o silnej budowie ciała.

Największe znaczenie w tym zawodzie ma ogólna sprawność fizyczna, a w tym: sprawność układu kostno-stawowego, układu krążenia, oddechowego, mięśniowego. Praca montera prowadzona jest w ciągłym ruchu, dlatego też ważny jest sprawny wzrok i słuch (występuje duże zagrożenie wypadkiem podczas prac na drogach, po których odbywa się ruch pojazdów kołowych oraz pracujących maszyn i urządzeń roboczych). Przeciwwskazaniem mogą być alergie oraz choroby skóry.

Nie ma szczególnych przeciwwskazań do pracy w tym zawodzie, jednak z uwagi na wymienione wcześniej wymogi zdrowotne niemożliwe jest zatrudnianie osób niepełnosprawnych.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Typowym wykształceniem, dającym zatrudnienie bezpośrednio na stanowisku montera nawierzchni jest ukończenie zasadniczej szkoły zawodowej lub średniej szkoły technicznej, posiadającej specjalizację w danym kierunku. Po ukończeniu nauki kandydat podejmuje pracę bez przejścia wymaganych w innych specjalizacjach praktyk zawodowych. Na stanowisku tym nie jest wymagana określona specjalizacja.

Alternatywnym rozwiązaniem, umożliwiającym podjęcie pracy w zawodzie jest ukończenie szkoły podstawowej. Daje to szansę zatrudnienia kandydata na stanowisko robotnika drogowego a później – w miarę wypracowywanych lat - jego awansu, m.in. do stanowiska montera.

Przed podjęciem pracy kandydat musi przejść szczegółowe badania lekarskie.

Z uwagi na znaczne omówione wcześniej uciążliwości pracy, przy zatrudnianiu w tym zawodzie preferowani są mężczyźni. W większości wypadków oni podejmują tę pracę.

Przykładowe szkoły, kształcące w specjalnościach: drogi i mosty (kolejowe i drogowe):

zasadnicze szkoły zawodowe kształcące w zawodzie montera nawierzchni na terenie całego kraju

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Osoby zatrudnione na stanowisku montera nawierzchni mają szansę osiągania coraz wyższych stopni w hierarchii organizacyjnej. Wiąże się to z przeniesieniem na kierownicze stanowisko zarządzające pracą grupy osób, wykonujących roboty nawierzchniowe.

Awans pociąga za sobą odpowiedzialność za jakość wykonywanych prac na odcinku nadzorowanym przez konkretnego kierownika.

Od pewnego etapu hierarchii kierowniczej w robotach nawierzchniowych wymagany wykształceniem jest ukończenie średniej szkoły.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

W zawodzie montera nawierzchni, gdzie bardzo istotna jest szczególnie stała sprawność fizyczna, istnieje ograniczenie wiekowe w przyjmowaniu do pracy. Z reguły nie zatrudnia się osób starszych niż 40 lat.

Opisywany zawód – z uwagi na swoje uciążliwości - jest typowym stanowiskiem dla mężczyzn i bardzo rzadko- przynajmniej w Polsce - spotyka się kobiety zatrudnione przy tych robotach.

Możliwości zatrudnienia

Ponieważ gęstość sieci dróg nie zmniejsza się, a standard ich ciągle rośnie, istnieje zapotrzebowanie na fachowców w tym zawodzie. Oprócz państwowych przedsiębiorstw budowy dróg, coraz częściej roboty drogowe prowadzone są przez prywatne firmy.

Zawód ten ma zapewnioną przyszłość przede wszystkim z uwagi na konieczność budowy nowych dróg i nawierzchni oraz ich dostosowania do norm Unii Europejskiej

Zawody pokrewne

- monter budowli ziemnych
- konserwator nawierzchni
- operator sprzętu do robót ziemnych
- betoniarz - zbrojarz
- technik budownictwa – drogi kołowe
- brukarz

Polecana literatura

Informacje będą sukcesywnie uzupełniane.